

Yttrande från Regionkommittén om "Lokala och regionala myndigheters roll i arbetet med att uppnå målen i Europa 2020-strategin"

(2012/C 9/10)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK understryker sitt starka engagemang för sitt förslag om att inrätta en territoriell pakt för lokala och regionala myndigheter om Europa 2020-strategin. Syftet med denna är att se till att det finns ett ansvar för strategin på flera nivåer genom effektiva partnerskap mellan relevanta EU-organ och nationella, regionala och lokala offentliga myndigheter. Detta förslag stöds av Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska rådet. De territoriella pakterna bör inriktas på ett begränsat antal skraddarsydda prioriteringar som är särskilt viktiga för den berörda regionen.
- Det finns en enorm klyfta mellan de senaste forskningsresultaten och praxis ute på fältet. Det krävs kraftfulla regionala åtgärder för att omsätta forskningsresultat i innovation som är lokalt utformad och som kan tillämpas runt om i Europa.
- ReK betonar vikten av att bygga upp den regionala innovationsförmågan utifrån smart specialisering och komplementaritet i grannregioner.
- ReK uppmanar pionjärregioner att upprätta europeiska konsortier där kompetens inom olika områden samlas i syfte att utveckla banbrytande sociala innovationer som kan tillämpas runt om i Europa. Genom sina olika aktörer kan varje region bli en pionjär som fokuserar på sina egna behov och starka sidor.
- ReK uppmanar regionerna att arbeta i riktning mot öppen innovation, med en vision som sätter människan i centrum inom ramen för ett partnerskap mellan aktörer inom offentlig och privat sektor, där universitet och andra kunskapsinstitutioner spelar en viktig roll, dvs. att modernisera *triple-helix*-modellen.

Föredragande

Markku MARKKULA (FI-PPE), stadsfullmäktigeledamot i Esbo, ledamot av landshapsfullmäktige i Helsingfors-Nylands förbund

Referensdokument

/

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Huvudbudskap: behovet av en radikal förändring på lokal och regional nivå

1. Regionkommittén konstaterar att Europa 2020-strategin både är en övergripande strukturell reformplan och en strategi för att komma ur krisen. Dessutom omfattar strategin en rad bredare målsättningar och ett mer integrerat synsätt på ekonomisk styrning⁽¹⁾. I detta sammanhang har de lokala och regionala myndigheterna potentialen och den politiska viljan att hantera ekonomiska, sociala och miljömässiga frågor ur ett lokalt och regionalt perspektiv.

2. God planering och till och med korrekta analyser räcker inte för att uppnå effektiva resultat, vilket misslyckandet med Lissabonstrategin visar. Djärva steg framåt krävs på ett praktiskt plan för att ge alla styresnivåer i medlemsstaterna – såväl lokala och regionala som nationella – ett större ansvar och involvera alla övriga berörda parter. Regionerna bör uppmuntras att bygga upp innovationsplattformar som fungerar som efterfrågestyrda servicecentrum och främjar utnyttjandet av internationellt kunnande vid genomförandet av Europa 2020-strategin, smart specialisering och europeiskt samarbete med utgångspunkt i regionens intressen. För att detta ska kunna ske behövs en ny dynamisk förståelse av begreppet regionala ekosystem för innovation, där företag, städer, universitet samt andra aktörer inom den offentliga och privata sektorn (*triple-helix-modellen*) lär sig att samarbeta på nya och kreativa sätt för att fullt ut dra nytta av sin innovativa potential.

3. Mot bakgrund av att regionerna i dag har blivit viktiga aktörer inom många politikområden, däribland socialpolitik, ekonomi, industripolitik, innovation, utbildning och miljö, har de en avgörande roll att spela i ett partnerskapsbaserat genomförande av Europa 2020-strategin. Detta kommer att kräva en omfattande, komplex, öppen och tvärvetenskaplig strategi, som kan sammanföra de många kompletterande tillgångar som finns i regioner och kommuner.

4. Kommittén är fullständigt enig med kommissionen vad gäller behovet av att fullt ut integrera de nationella reformprogrammen och stabilitets- och konvergensprogrammen i de nationella budgetförfarandena och att involvera lokala och regionala myndigheter och berörda parter i utarbetandet och genomförandet av de nationella reformplanerna⁽²⁾.

⁽¹⁾ Den europeiska planeringsterminen och Årlig tillväxtöversikt, KOM(2011) 11.

⁽²⁾ Europeiska kommissionen, Europa 2020-strategin, KOM(2010) 2020 fin, och generalsekreterarens skrivelse till ReK av den 19 juli 2010.

5. ReK efterlyser en radikal förändring som kan genomföras av pionjärregioner och pionjärkommuner och som ska inriktas på följande:

— Den pågående genomgripande omställningen i arbetskulturen i riktning mot ett välorganiserat samarbete, kunskapsdelning och gemensam användning av resurser i stället för individuellt arbete med industriella processer och enskilda mindre projekt.

— Nya strategier för entreprenörskap som utmärks av fenomenet som "Venture Garage Mindset", som ger Europas unga digitala generation möjlighet att samarbeta med offentliga och privata riskkapitalinvestorer för att göra företagande till drivkraften för innovation.

— En europeisk kultur av öppen innovation: Framgångsrika företag bildas på lokal och regional nivå och tillväxten påskyndas när företag genomför en större andel av sin verksamhet för forskning och utveckling i öppet samarbete med de bästa universiteterna och forskningsinstitutionerna.

— Människor som vårt samhälles största tillgång: Att skapa nya sätt att särskilt involvera pensionerade äldre människor och arbetslösa ungdomar är att sätta människor i centrum för våra strategier och på så sätt ge alla tillgång till ett meningsfullt liv och skapa möjligheter för människor att utnyttja sin egen potential.

6. ReK betonar vikten av att man ger lokalbefolkningen möjlighet att utvecklas och lokalsamhällena att utnyttja denna potential fullt ut. Detta förutsätter att de lokala och regionala myndigheternas position stärks, inte bara vad gäller deras traditionella roll som tjänsteleverantörer utan också som katalysatorer för ny företagsverksamhet genom ett proaktivt samarbete. Alla olika aktörer bör bidra till att skapa en regional samarbetskultur som är lyhörd för lokalbefolkningens och lokalsamhällets drivkrafter, målsättningar och resurser.

Huvudbudskap: regionala beslutsfattarens roll för att driva på förändring och samhällelig innovation

7. Regionkommittén välkomnar den bredare strategiska vision som betraktar sociala och miljömässiga aspekter som lika viktiga som den ekonomiska tillväxten och som ett komplement till denna. Den samhälleliga innovationens avgörande roll måste erkännas inom alla flaggskeppsinitiativ för genomförandet av strategins huvudmål om smart och hållbar tillväxt för alla.

8. Både offentliga och privata beslutsfattare måste inse behovet av nya färdigheter vad gäller ledarskap och förvaltning, kompetens, strukturer och praxis för att bedriva verksamhet inom globala nätverksföretag.

9. Kommittén uppmanar regionala beslutsfattare att verka för förändring och utveckla en strategisk ram för regional utveckling som baseras på innovation, med tanke på att innovation främjar en effektivare offentlig och privat finansiering av högre kvalitet och har stor potential att skapa tillväxt och nya arbetstillfällen. Syftet med de politiska åtgärderna är att ringa in och utveckla en regions unika tillgångar i syfte att uppnå strategiska utvecklingsmål. För att göra detta behöver regionerna utveckla en sund och realistisk vision av sin ekonomiska och sociala framtid och utforma en bredare, mer samordnad och effektivare kombination av politiska åtgärder. Detta kommer att kräva att instrument från olika politikområden och styresnivåer kombineras, att kunskap utvecklas, sprids och utnyttjas och att samstämmiga politiska lösningar utarbetas utifrån bättre parametrar, framtidsorienterad budgetering och faktabaserade experiment.

10. För att ovan formulerade mål ska kunna uppnås föreslår kommittén att Europeiska kommissionen i samarbete med ett antal regioner och sakkunnigrupper lanserar behövliga utvecklingsprojekt. Som en del av projekten bör man ta fram metoder för att ur allmän statistik plocka fram bearbetade fakta och prognoser för att kunna analysera en särskild region eller ett särskilt studieobjekt.

11. ReK uppmanar pionjärregioner att upprätta europeiska konsortier där kompetens inom olika områden samlas i syfte att utveckla banbrytande sociala innovationer som kan tillämpas runt om i Europa. Genom sina olika aktörer kan varje region bli en pionjär som fokuserar på sina egna behov och starka sidor.

12. Kommittén efterlyser en målinriktad läroprocess som integrerar olika beslutsnivåer för att samordna användningen av resurser och stärka åtgärdernas genomslagskraft. För att bygga upp gemensam kapacitet bör MBA-program som omfattar strategiformning på flera nivåer utvecklas för beslutsfattare, högt uppsatta tjänstemän, industriledare och forskare. Sådana utbildningsprogram behövs både på EU-nivå och på regional nivå. På detta sätt kan man i olika medlemsstater förstärka de regionala beslutsfattarnas roll i genomförandet av Europa 2020-strategin och samtidigt öka samarbetet mellan dem och sprida goda metoder.

II. REKOMMENDATIONER AVSEENDE DE LOKALA OCH REGIONALA MYNDIGHETERNAS ROLL I FÖRHÅLLANDE TILL DE SJU FLAGGSKEPPSINITIATIVEN

Behovet av tvärgående samarbete

13. Regionkommittén framhåller behovet av gemensamma åtgärder och långtgående samarbete mellan de olika flaggskeppsinitiativen för att möjliggöra och främja ett effektivt genomförande av Europa 2020-strategin. Genom att tillämpa denna strategi kommer lokala och regionala myndigheter att kunna utveckla regionöverskridande samarbeten. De kommer särskilt att kunna främja strategier som baseras på öppna plattformar och se till att de lösningar och strukturer som de utvecklar i högre grad kan återanvändas och samverka. Även om slutresultaten kan ha en stark lokal prägel leder aktivt samarbete, vad gäller strukturer och driftskompatibilitet, till stordriftsfördelar och skapandet av större marknader för lokal verksamhet.

14. Den viktigaste frågan för den lokala och regionala nivån (mot bakgrund av den enorma mängd åtgärder som ingår i eller har anknytning till flaggskeppsinitiativen) är hur genomförandet av de mest relevanta åtgärderna kan påskyndas. För att öka flaggskeppsinitiativens regionala genomslagskraft måste därför flera aspekter beaktas:

- Effekter, specialisering och skalbarhet samt att öka allmänhetens medvetenhet.
- Effektivt utnyttjande av benchmarking, utbyte av bästa praxis och samarbete mellan regioner.
- Utveckling av parametrar för värdeskapande, sociala innovationer, koncept och metoder samt plattformar för offentlig-privata partnerskap.
- Medvetenhet om vikten av dialog mellan forskningsvärlden och samhället, innovationens systemiska karaktär och planeringsverktyg som utformats för lokala och regionala aktörer.
- Framför allt bör flaggskeppsinitiativen kompletteras med en bedömning av budgetkonsekvenserna av de föreslagna åtgärderna.

Avseende flaggskeppsinitiativet "Innovationsunionen" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) stödja initiativ som kunskapsregioner, levande laboratorier och smarta städer,
- b) utveckla partnerskap som ska fungera som plattformar för att öka de regionala beslutsfattarnas kunskapsbas och främja sociala innovationer,
- c) upprätta en plattform för smart specialisering för att stödja och uppmuntra regioner att anta strategier som prioriterar konkurrensfördelar och potentiellt samarbete med andra regioner,
- d) stödja samarbete mellan näringsliv och universitet genom att inrätta kunskapsallianser, med särskild inriktning på att åtgärda bristen på innovationsfärdigheter,
- e) stärka den vetenskapliga grunden för politiskt beslutsfattande med hjälp av ett europeiskt forum för framtidsinriktad verksamhet där lokala och regionala myndigheter samt andra offentliga och privata aktörer ingår, i syfte att förbättra just den vetenskapliga grundvalen för politiken,

- f) utveckla ett bredare intresse av att använda sig av *triple helix*-modellen för att initiera innovativa regionala (subregionala) forskningskluster och bygga upp innovationsplattformar samt stärka "Knowledge Triangle"-verksamheten (samarbeten mellan forskning, utbildning och innovation),
- g) avlägsna de befintliga organisatoriska skillnaderna mellan de regionala och lokala myndigheterna i Europa genom olika former av partnerskap och proaktiva samarbetsprojekt för att uppnå Innovationsunionens mål; dessa åtgärder bör vara långsiktigt hållbara och stimulera strukturellt och organisatoriskt små organ till samarbete i syfte att utnyttja specialistkunskaper på ett stabilt och strukturerat sätt.

Avseende flaggskeppsinitiativet "Unga på väg" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) fokusera på nyckelkompetenser för kunskapssamhället, som att lära sig att lära, språk och kultur, entreprenörs- och innovationsfärdigheter, social kompetens och förmåga att utnyttja informations- och kommunikationstekniken fullt ut,
- b) koppla formell, informell och icke-formell utbildning och yrkesutbildning till arbetsmarknadens behov för att öka ungdomarnas anställbarhet och ge dem möjlighet att frigöra sin potential och att utvecklas personligen och yrkesmässigt,
- c) skapa möjligheter till rörlighet för så många ungdomar som möjligt, oavsett deras bakgrund, ekonomiska situation eller deras regions geografiska läge,
- d) vidareutveckla de instrument och verktyg som finns på EU-nivå för att underlätta och främja rörlighet inom alla delar av utbildningssystemet,
- e) stödja införandet av Europass (den europeiska meritförteckningsmallen) i det framtida Europeiska färdighetspasset i syfte att främja rörlighet.
- f) anta initiativ för samarbete mellan myndigheter på basis av överenskommelser som syftar till att finna så bra lösningar som möjligt för att förbereda eleverna ordentligt för ett ansvarsfullt liv som vuxna, utveckla samarbetet mellan yrkesskolor, arbetsgivare och universitet för att skapa optimala utbildningsvägar – även inom yrkesutbildningen – som motsvarar elevernas och arbetsgivarnas förväntningar, involvera arbetsgivarna i arbetet med att identifiera utbildningsproblem och utarbeta lösningar, hjälpa skolorna att genomföra förberedande utbildningsprogram, få ungdomar att delta i yrkespraktik och öka stödet för livslångt lärande bland arbetsgivarna,
- g) betona att en god hälsa och rörlighet grundläggs redan i unga år och ger förutsättningar för ett gott liv; de ideella föreningarnas verksamhet är en bärande kraft i samhället. Regionkommittén uppmanar därför kommissionen att inte gå vidare med de förslag som hotar dessa förenings

existens och ekonomiska situation (Europeiska kommissionens grönbok om det framtida mervärdesskattesystemet (KOM(2010) 695)).

Avseende flaggskeppsinitiativet "En digital agenda för Europa" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) skapa lokala digitala agendor för att påskynda ett optimalt utnyttjande av IKT genom ett koordinerat lokalt, regionalt och europeiskt samarbete,
- b) förbättra driftskompatibilitet och e-förvaltning genom att utveckla nya tillämpningar där människan sätts i centrum, t.ex. e-tjänster, e-lärande, e-hälsa, röstning via internet, e-förvaltning, intelligenta transportsystem och regional informationsmodellering inom stadsplanering,
- c) främja den digitala inre marknaden som en hörnsten i den digitala agendan för Europa och stödja stora nyskapande projekt som bygger på europeisk spetskompetens och som involverar alla berörda parter,
- d) åstadkomma rättvis bredbandstillgång till rimligt pris överallt och genomföra pilotprojekt för att överbrygga klyftan i fråga om e-tillgänglighet,
- e) utveckla gemensamma lösningar på områden som skydd av uppgifter och säkerhetsfrågor i anslutning till IKT-produkter och IKT-tjänster, vilket är en förutsättning för att öka medborgarnas förtroende och förbättra utnyttjandet av de möjligheter som erbjuds.

Avseende flaggskeppsinitiativet "Ett resurseffektivt Europa" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) förbättra hanteringen av klimatförändringarna genom att engagera de lokala och regionala myndigheterna som centrala aktörer i ansträngningarna för att bekämpa och mildra klimatförändringarna och för att främja en hållbarare resursanvändning samt motivera producenter och konsumenter att utveckla ett mer klimatsmart och resurseffektivt beteende,
- b) skapa användarcentrerade parametrar för värdeskapande och konsekvensanalyser som ska användas av de olika styresnivåerna i samband med skapandet av ett hållbart kunskaps-samhälle, och i samband med detta begränsa antalet indikatorer för att se till att politiken utarbetas på ett effektivt sätt som är tydligt och begripligt för allmänheten,
- c) anta lokala och regionala klimat- och energistrategier som omfattar mer miljövänlig upphandling inom offentliga budgetar, däribland projekt där nationell finansiering och EU-finansiering utnyttjas,
- d) utnyttja färdplaner och åtgärdsplaner för att mobilisera politiskt stöd och främja investeringar i klimatvänlig infrastruktur, förnyelse av energisystem och miljövänliga offentliga tjänster.

Avseende flaggskeppsinitiativet "Industripolitik för en globaliserad tid" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) främja en industriell modernisering genom strategiska EU-projekt som syftar till att skapa en global hävstångseffekt vad gäller effektivt kunskaps- och teknikutbyte (på områden som miljövänlig transport och energieffektiva byggnader),
- b) se till att det sker en korsbefruktning av idéer och företagsmodeller genom initiativ som europeiska entreprenörsregioner i syfte att uppmuntra lokala och regionala myndigheter att främja ny utveckling vad gäller små och medelstora företag och entreprenörskapskultur,
- c) främja begreppet regionala ekosystem för innovation och utveckla ett närmare samarbete mellan produktionsstrukturen och universitet och teknikcentrum för att skapa tillväxt och nya arbetstillfällen,
- d) vidta åtgärder för att göra det möjligt att förena yrkesliv och familjeliv, genom att kvaliteten på de offentliga tjänsterna förbättras, så att det t.ex. finns tillräckligt med heltidsplatser inom barnomsorgen, och genom att arbetslivet utformas på ett mer familjevänligt sätt, bl.a. på grundval av flexibla arbetstids- och sysselsättningsmodeller.

Avseende flaggskeppsinitiativet "En agenda för ny kompetens och nya arbetstillfällen" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) skapa förutsättningar för nya arbetstillfällen och lokala åtgärder för att hantera industriell och ekonomisk omvandling, t.ex. genom att identifiera luckor i e-kompetensen och därmed sammanhängande affärsmöjligheter,
- b) främja strategiska partnerskap mellan lokala och regionala myndigheter, utbildningsinstitutioner och företag i syfte att förbättra regionala ekosystem för innovation och se till att de är förenliga med flexicuritypolitiken,
- c) uppmuntra lokala åtgärder som rör digital kompetens, avhopp från skolan, livslångt lärande och större möjligheter för den äldre generationen att påverka sitt eget liv,
- d) utveckla starkare kopplingar mellan näringsliv och universitet, till exempel genom att i alla universitetsprogram införa praktikperioder som studenterna kan tillgodoräkna sig, och vid programutveckling också ta hänsyn till behoven hos och utmaningarna för de personer som studerar vid sidan om sitt arbete, t.ex. genom kortare utlandsvistelser och "*internationalisation at home*".

Avseende flaggskeppsinitiativet "Europeisk plattform mot fattigdom" anser ReK att det finns ett särskilt behov av att

- a) utveckla en lokal och regional agenda för social delaktighet för att göra lokala sociala tjänster mer effektiva och tillgängliga för alla,
- b) utnyttja rättsliga befogenheter och program som särskilt utformats utifrån lokala behov inom sektorerna utbildning, bostäder, stadsplanering, sociala tjänster, trygghet och kulturaktiviteter, med särskild inriktning på barn och ungdomar,
- c) främja e-integration, den sociala ekonomin, frivilligarbete och företagens sociala ansvar,
- d) utvärdera de reformer som genomförts, i synnerhet vad gäller de sociala innovationernas omfattning, kostnad och effekter och att sprida de nya lösningar som visat sig effektiva runt om i Europa och se till att de tillämpas lokalt.

III. REKOMMENDATIONER AVSEENDE FLERNIVÅSTYRE OCH FINANSIERING

Flernivåstyre: territoriella pakter och politiskt ansvarstagande

15. Syftet med att ge strategin en större regional och lokal dimension är att stärka medlemsstaternas engagemang och politiska ansvarstagande för strategin och därigenom göra den mer relevant och anpassad för den lokala nivån.

16. ReK understryker sitt starka engagemang för sitt förslag om att inrätta en territoriell pakt för lokala och regionala myndigheter om Europa 2020-strategin. Syftet med denna är att se till att det finns ett ansvar för strategin på flera nivåer genom effektiva partnerskap mellan relevanta EU-organ och nationella, regionala och lokala offentliga myndigheter. Detta förslag stöds av Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska rådet ⁽³⁾.

17. I flera av de nationella reformprogram inom Europa 2020-strategin som de nationella regeringarna skulle lägga fram för kommissionen senast i april 2011 i enlighet med den europeiska planeringsterminen talades det om de lokala och regionala myndigheternas roll i utformningen. Endast i några få nationella reformprogram angavs emellertid att flernivåstyre tillämpats för att genomföra vissa delar av den nya strategin, och endast i ett av programmen nämns uttryckligen ReK:s förslag om territoriella pakter.

18. Regionkommittén vill starkt uppmuntra medlemsstaterna att hjälpa sina regioner och kommuner att inrätta territoriella pakter för Europa 2020-strategin ⁽⁴⁾ för att i samarbete med den nationella regeringen sätta upp nationella mål, åtaganden och rapporteringsstrukturer för att uppfylla Europa 2020-målen, med full respekt för den nationella lagstiftningen ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ CdR 199/2010 fin, resolution om ökat deltagande av lokala och regionala myndigheter i Europa 2020-strategin.

⁽⁴⁾ CdR 73/2011, deklaration inför Europeiska rådets vårmöte 2011.

⁽⁵⁾ CdR 199/2010 fin, resolution om ökat deltagande av lokala och regionala myndigheter i Europa 2020-strategin.

19. ReK betonar de territoriella pakternas mervärde. De bör inriktas på ett begränsat antal skräddarsydda prioriteringar som är särskilt viktiga för den berörda regionen. De bör inte bli ett nytt byråkratiskt instrument, utan utgöra en naturlig del av de nationella reformprogrammen för att se till att principerna om flernivåstyrelse och partnerskap följs. De kan utformas som politiska åtaganden, som eventuellt kompletteras av kontrakt som upprättas på frivillig basis mellan offentliga organ och inriktas på styrningen och genomförandet av Europa 2020-strategin. Territoriella pakter kan särskilt utvecklas på politikområden där lokala och regionala myndigheter är huvudaktörer när det gäller utformningen och genomförandet av Europa 2020-strategins överordnade mål och flaggskeppsinitiativ.

20. Det finns åtskilliga exempel på avtal mellan olika styrenivåer som syftar till att uppnå gemensamma mål för den territoriella utvecklingen genom ett integrerat och samordnat beslutsfattande. De varierar stort och återspeglar inte bara olika mål utan också faktiska skillnader mellan länderna när det gäller deras socioekonomiska, kulturella, institutionella och miljörelaterade mångfald. Som exempel kan bland annat nämnas de avtal som finns i Österrike (territoriella sysselsättningspakter), Spanien (Kataloniens territoriella pakter för landsbygden), Belgien (Flandern i aktion 2020 och "Plan Marshall 2.vert" för Vallonien), Storbritannien (Greater Nottingham-partnerskapet), Frankrike (territoriella pakter för integration, planeringskontrakt mellan stat och region) och Tyskland (det tyska utbildnings- och forskningsministeriets innovationsinitiativ för entreprenörsregioner). ReK upprepar sitt åtagande om att främja största möjliga spridning av erfarenheter i syfte att uppmuntra ett ömsesidigt lärande⁽⁶⁾. Kommittén vill också uppmärksamma gemensamma åtgärder som syftar till att stärka och vidareutveckla grannförbindelserna mellan samhällena och de lokala och regionala myndigheterna i två eller flera länder som gränsar till varandra, på basis av överenskomelser om multilateralt eller bilateralt samarbete mellan de berörda aktörerna.

21. Kommittén upprepar sitt budskap från presidietts förklaring inför rådets vårtoppmöte 2011: Territoriella pakter kommer att bidra till att ge den nya strategin en lokal och regional dimension och kommer också att bidra till att fokusera alla de politiska instrument och finansieringskanaler som finns tillgängliga för de olika förvaltningsnivåerna.

22. ReK understryker att de lokala och regionala myndigheterna måste uppnå målen i Europa 2020-strategin i enlighet med nationell lagstiftning och Europeiska unionens lagstiftning. Kommittén uppmanar därför Europeiska unionens ordförandeskap att uttryckligen stödja principerna om flernivåstyrelse, däribland ReK:s förslag om territoriella pakter, i slutsatserna från Europeiska rådet.

23. Analysen av de nationella reformprogrammen visar att lokala och regionala myndigheter i de flesta medlemsstater inte i tillräcklig mån deltar i medlemsstaternas arbete med reformprogrammen. ReK uppmanar medlemsstaterna att i så stor

utsträckning som möjligt involvera de lokala och regionala myndigheterna i genomförandet av de nationella reformprogrammen. En genomförandestrategi nedifrån och upp, där man i linje med subsidiaritetsprincipen i så stor utsträckning som möjligt involverar de behöriga förvaltningsnivåerna, förbättrar inte bara utsikterna för de nationella reformprogrammen utan skapar också en bredare acceptans för genomförandet. Kommittén är beredd att i samarbete med de regioner som önskar detta utveckla koncept kring territoriella pakter samt regionala åtgärdsprogram som stöder Europa 2020-strategin och genomförandet av flaggskeppsinitiativ på regional nivå. Exempel på sådana initiativ är den lokala digitala agendan och den lokala innovationsagendan, som syftar till smart specialisering i regionen, och som kan utgöra grunden för regionens europeiska samarbete och för välbefinnande.

24. ReK betonar vikten av att bygga upp den regionala innovationsförmågan utifrån smart specialisering och komplementaritet i grannregioner. De europeiska makroregionernas fulla potential bör utnyttjas för att utvidga marknader och fungera som ett innovativt testunderlag till stöd för tillväxt. I detta avseende finns det tydliga bevis för att Östersjöregionen skulle kunna fungera som pionjär och prototypexempel för resten av Europa.

Flernivåstyrelse: genomförandets avgörande roll

25. Det finns en enorm klyfta mellan de senaste forskningsresultaten och praxis ute på fältet. Det krävs kraftfulla regionala åtgärder för att omsätta forskningsresultat i innovation som är lokalt utformad och som kan tillämpas runt om i Europa. De lokala och regionala myndigheterna måste upprätta offentlig-privata partnerskap och uppmuntra deltagande på lokal nivå (så kallad användarriktad öppen innovation för värdeskapande i öppna samhällen).

26. Flaggskeppsinitiativen om Innovationsunionen⁽⁷⁾ och den digitala agendan⁽⁸⁾ har en mycket viktig övergripande roll när det gäller att skapa gynnsamma förutsättningar för att överbrygga klyftan mellan befintliga forskningsresultat och praxis. Strategisk och operationell praxis på såväl lokal som regional nivå måste utvecklas, till och med radikalt förändras, utifrån de senaste forskningsresultaten.

27. Man bör aktivt främja innovation inom tjänstesektorn för att förnya processerna, och så att användningen av dessa kan baseras på ett digitalt systemtänkande.

28. Kommittén rekommenderar att kommissionen fattar snabba beslut i syfte att lägga grunden för utvecklingen av den inre marknaden, i synnerhet den digitala inre marknaden, och finansiera ett antal omfattande forsknings- och utvecklingsinitiativ som syftar till att sprida och omsätta globala forskningsresultat i praktiska verklighetsnära tillämpningar på ett tvärvetenskapligt och kreativt sätt. Dessa ska vara pionjärinitiativ som utnyttjar de bästa experterna och aktörer som verkar för förändring från flera olika områden.

⁽⁶⁾ En särskild webbsida har upprättats i detta syfte på webbplatsen för ReK:s övervakningsplattform för Europa 2020-strategin.

⁽⁷⁾ CdR 373/2010 rév 2, yttrande om flaggskeppsinitiativ i Europa 2020-strategin – Innovationsunionen.

⁽⁸⁾ CdR 104/2010 fin, yttrande om en digital agenda för Europa.

29. Kommittén uppmanar kommissionen att tillsammans med ReK inleda en bred informationskampanj för att öka medvetenheten om Europa 2020-strategin hos lokala och regionala beslutsfattare och allmänheten. I detta syfte föreslår ReK att kommittén tillsammans med kommissionen tar fram en "Handbok om Europa 2020-strategin för lokala och regionala myndigheter" i syfte att tydligt förklara hur de kan bidra till genomförandet av strategin och samtidigt lyfta fram olika finansieringskällor (på nationell, lokal och regional nivå samt på EU-nivå).

30. Regionkommittén bekräftar att kommittén kommer att fortsätta att övervaka genomförandet av Europa 2020-strategin på lokal nivå genom sin övervakningsplattform för Europa 2020-strategin. För att bidra till att göra den nya strategin framgångsrik kommer ReK inom ramen för den europeiska planeringsterminen att offentliggöra sina övervakningsresultat i december varje år inför kommissionens årliga tillväxtöversikt och Europeiska rådets vårmöte.

Finansiering: behovet av samverkan mellan de olika finansieringskällorna

31. Den verkliga utmaningen för Europeiska unionen, medlemsstaterna och regionerna är att skapa den samverkan som krävs mellan olika offentliga och privata finansieringsinstrument för att se till att Europa 2020-strategin kan genomföras. ReK uppmanar till en bättre samordning mellan nationella, regionala och lokala offentliga budgetar för att ge regioner och kommuner möjlighet att utnyttja strukturfonderna och andra program från Europeiska unionen på ett bättre sätt.

32. ReK betonar särskilt att det krävs en förbättring vad gäller koncentrationen av resurser för Europa 2020-strategins mål och understryker kopplingen mellan sammanhållningspolitiken och Europa 2020-strategin, som innebär en verklig möjlighet att fortsätta att hjälpa de fattigare regionerna i Europeiska unionen att komma i kapp, underlätta samordningen i Europeiska unionens politik och utveckla sammanhållningspolitiken till ett huvudinstrument för tillväxt inom hela Europeiska unionen samtidigt som man kan hantera samhällsutmaningar som den åldrande befolkningen och klimatförändringar⁽⁹⁾.

33. Regionkommittén bekräftar i detta sammanhang sitt intresse för två förslag från kommissionen avseende den nya fleråriga budgetramen för perioden efter 2013⁽¹⁰⁾: ett partnerskapsavtal för utveckling och investering mellan kommissionen och de olika medlemsstaterna, som ger uttryck för de nationella, regionala och lokala parternas engagemang, och en gemensam strategisk ram som ska göra politiken för att uppnå målen i Europa 2020-strategin och sammanhållningspolitiken mer enhetlig och som ersätter den nuvarande strategin med olika strategiska riktlinjer.

34. ReK hänvisar återigen till sammanhållningspolitikens åtgärder för att utveckla regionala innovationssystem, instrument

för regionalt samarbete, ökad tillgång till riskkapital och åtgärder för ett snabbare införande av innovativa produkter samt arbete i nätverk för berörda aktörer från områdena ekonomi, vetenskap och förvaltning⁽¹¹⁾.

35. Kommittén påminner om att det krävs bättre indikatorer än endast BNP för att hantera frågor som klimatförändring, resurseffektivitet, livskvalitet och social integrering och framhåller att de indikatorer som kan användas av de lokala, regionala och nationella myndigheterna samt Europeiska unionen bör vara homogena och främja uppkomsten och spridningen av samhällseliga innovationer samt enhetlighet i beslutsfattandet⁽¹²⁾. Dessa ytterligare indikatorer bör beaktas vid genomförandet och utvärderingen av sammanhållningspolitiken för att bättre återspegla graden av utveckling i varje region⁽¹³⁾.

36. ReK uppmanar kommissionen att underlätta nya territoriella partnerskap genom att förenkla och förbättra det sätt på vilket interregionala samarbetsprogram förvaltas⁽¹⁴⁾.

37. Kommittén efterlyser bättre kapacitet hos regioner och kommuner att utnyttja det sjunde ramprogrammet, programmet för konkurrenskraft och innovation och andra liknande initiativ. Särskild fokus bör sättas på att utnyttja digitaliseringen och ny viktig möjliggörande teknik fullt ut för att modernisera den regionala innovationspolitiken.

Finansiering: öppen innovation och offentlig upphandling för att skapa förutsättningar för resurseffektivitet

38. Innovation är resultatet av en kombination av olika element och tvärvetenskapliga strategier. Kommittén efterlyser åtgärder för att öka regionernas strukturella kapital och relationskapital, både internt inom verksamhetsgrupper och i samarbete med andra.

39. Företag måste tänka i nya banor och i stor utsträckning utnyttja de gemensamma resurser som finns tillgängliga i deras regioner, och de är därför beroende av socialt kapital för att uppnå goda resultat. Å andra sidan uppmuntrar ReK regionerna att arbeta i riktning mot öppen innovation, med en vision som sätter människan i centrum inom ramen för ett partnerskap mellan aktörer inom offentlig och privat sektor, där universitet och andra kunskapsinstitutioner spelar en viktig roll, dvs. att modernisera *triple-helix*-modellen.

40. Kommittén välkomnar användningen av förkommersiell upphandling som ett verktyg för att sammanföra sociala innovationer och teknikbaserade lösningar och betonar att moderniseringen av upphandlingsreglerna måste innebära en förstärkt roll för den offentliga sektorn när det gäller att få bästa valuta för pengarna⁽¹⁵⁾. Under förutsättning att specifikationer och förfaranden kan samordnas mellan regionerna kan förkommersiell upphandling också bli en viktig drivkraft för upprättandet av den inre marknaden i EU.

⁽¹¹⁾ CdR 223/2010 fin, yttrande om sammanhållningspolitikens bidrag till Europa 2020-strategin.

⁽¹²⁾ CdR 163/2010 fin, yttrande om "Bortom BNP – att mäta framsteg i en föränderlig värld".

⁽¹³⁾ CdR 369/2010 fin, yttrande om femte sammanhållningsrapporten.

⁽¹⁴⁾ Se föregående fotnot.

⁽¹⁵⁾ CdR 70/2011 fin, yttrande om en modernisering av EU:s politik för offentlig upphandling med sikte på en effektivare europeisk upphandlingsmarknad.

⁽⁹⁾ Översyn av EU:s budget – KOM(2010) 700.

⁽¹⁰⁾ Även dessa presenterade i översynen av EU:s budget – KOM(2010) 700.

41. Den förkommersiella upphandlingen kommer att stärkas ytterligare om den kombineras med öppen innovation som syftar till att påskynda utvecklingen av ett miljövänligt kunskapssamhälle – om den med andra ord används för att utveckla gemensamma återanvändbara lösningar för att skapa den infrastruktur och de tjänster som de moderna ekosystemen för innovation bygger på.

Bryssel den 12 oktober 2011

*Regionkommitténs
ordförande*
Mercedes BRESSO
